

2026-02-24 Nr. NV-445

ĮSTATYMO PROJEKTAS Nr.: TAP-26-97(2) TAIS-25-17800(3)		DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ĮSTATYMO NR. 1-446 9 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įtraukta į artimiausią Seimo sesiją	Pasirenkama ☒ Taip ☐ Ne	Žemės ūkio ministerija	Pasirenkama ☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☐ Nesvarstyta	Pasirenkama ☐ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☒ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Gražinti tobulinti
Įgyvendina Vyriausybės programą	Pasirenkama ☒ Taip ☐ Ne		2026-02-17	

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Projektas grindžiamas siekiu įtvirtinti teisę ūkininkams, ketinantiems atsisakyti ūkininkavimo ir siekiantiems šeimos ūkių tęstinumo, perleisti valstybinės žemės ūkio paskirties žemės nuomos teisę šeimos nariams, kartu įgyvendinti LRV programos ir jos įgyvendinimo plano nuostatas dėl jaunųjų ūkininkų įsikūrimo, šeimos ūkių tęstinumo skatinimo.

Šiuo metu galiojantis teisinis reguliavimas nesuteikia tokios teisės ūkininkams. Tai, anot ŽŪM, sudaro reikšmingas kliūtis šeimos ūkių tęstinumui (kartų kaitai), kadangi ūkininkas, ketinantis atsisakyti ūkininkavimo ir siekiantis šeimos ūkių tęstinumo, perleidęs ūkininko ūkį (jo dalį), turi nutraukti valstybinės žemės ūkio paskirties žemės nuomos sutartį, o ūkio perėmėjas, norėdamas toliau naudoti perleidėjo nuomotus valstybinės žemės sklypus, privalo iš naujo inicijuoti šių žemės sklypų nuomos procedūras. Dėl šios priežasties kyla rizika prarasti ūkininko ūkį perleidusio šeimos nario nuomotą žemę, kuri gali būti išnuomota kitiems asmenims. Be to, vykstant valstybinės žemės ūkio paskirties žemės nuomos procedūroms, žemė lieka laikinai nenaudojama, todėl nutrūksta žemės ūkio veiklos tęstinumas. Toks teisinis reguliavimas neužtikrina stabilumo ir sklandžios kartų kaitos, ūkininkams tenka daugiau biurokratinių procedūrų, taip pat apsunkina ilgalaikio investavimo ir ūkio plėtros planavimą.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Projektu siūloma nustatyti, kad žemės nuomos teisė į valstybinės žemės ūkio paskirties žemės sklypą (jo dalį) Vyriausybės nustatyta tvarka gali būti perleidžiama šio valstybinės žemės sklypo (jo dalies) nuomininko sutuoktiniui, asmeniui, su kuriuo šio valstybinės žemės sklypo (jo dalies) nuomininkas įregistravęs partnerystę, tėvams (įtėviams), vaikams (įvaikiams) ir (ar) vaikaičiams, turintiems Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatytą profesinį pasirengimą ūkininkauti, kai jiems parduodamas ar kitaip perleidžiamas šio valstybinės žemės sklypo (jo dalies) nuomininkui nuosavybės teise priklausantis nekilnojamas turtas naudojamas ūkininko ūkio veikloje, kai ūkininko ūkis, įregistruotas Ūkininkų ūkių registro informacinėje sistemoje, ir kai šio valstybinės žemės sklypo (jo dalies) nuomininkas tvarkingai vykdo pagal valstybinės žemės nuomos sutartį prisiimtus įsipareigojimus.

Numatoma, kad šis teisinis reguliavimas padės užtikrinti stabilumą ir sklandesnę kartų kaitą, palengvins šeimos ūkių perėmimą, pašalins riziką prarasti ūkininko ūkį perleidusio šeimos nario nuomotą žemę, taip pat sumažins ūkininkams tenkančių biurokratinių procedūrų apimtį ir skatins ilgalaikį žemės ūkio sektoriaus vystymąsi.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Suderinta be pastabų su Aplinkos ministerija, Nacionaline žemės tarnyba. Atsižvelgta į Teisingumo ministerijos pateiktas pastabas, dėl patikslinimų suderinta darbo tvarka. Atsižvelgiant į tarpinstitucinio pasitarimo sprendimą, pakartotinai pateiktas Projektas su lydimaisiais dokumentais, kurie patikslinti (suderinti darbo tvarka) pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės teiktas pastabas ir pasiūlymus (antrinėje išvadoje esminių pastabų neturi).

KITI ASPEKTAI

Vadovaujantis tarpinstitucinio pasitarimo sprendimu, siūlytina patikslintą Projektą svarstyti Vyriausybės posėdyje (A dalyje). Pažymėtina, kad Projektas įtrauktas į Vyriausybės nutarimu patvirtintą teisės aktų projektų, kurie teikiami Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programai, sąrašą (numatomas svarstymo Seime mėnuo – balandis).

PAŽYMĄ PARENGĖ

Vaidas Talačka

Ekonomikos politikos grupė, vyresnysis patarėjas